

Svensk författningssamling

Lag om ändring i miljöbalken

Utfärdad den 31 oktober 2024

SFS 2024:963

Publicerad
den 5 november 2024

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om miljöbalken

dels att 6 kap. 20, 26, 32, 35 och 47 §§, 9 kap. 6 a §, 16 kap. 2 a §, 19 kap. 5 §, 21 kap. 1 a §, 22 kap. 1, 1 d, 2, 3, 4, 6, 10, 11, 16, 17, 21 och 25 g §§, 23 kap. 5 §, 24 kap. 11, 12 och 18 §§, 25 kap. 3 och 8 §§ och rubriken närmast före 6 kap. 47 §, ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas åtta nya paragrafer, 19 kap. 5 a §, 22 kap. 1 g, 3 b, 10 a, 11 a, 11 b och 16 a §§ och 24 kap. 14 a §, och närmast före 19 kap. 5 a § en ny rubrik av följande lydelse.

6 kap.

20 §² En specifik miljöbedömning ska göras i fråga om en verksamhet eller åtgärd som ska prövas

1. för ett tillstånd som avses i 7 kap. 28 a §, om det inte rör sig om brådskande åtgärder som är nödvändiga med hänsyn till skyddet mot allvarliga olägenheter för människors hälsa, eller

2. för ett tillstånd som avses i 9 eller 11 kap. eller för en tillåtlighet som avses i 17 kap., om verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

En specifik miljöbedömning krävs inte för en sådan prövning som avses i 24 kap. 3, 5, 10, 13, 13 a, 14 eller 14 a §.

26 §³ Länsstyrelsen ska efter undersökningen i ett särskilt beslut avgöra om verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot att verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

I 47 § finns en bestämmelse om att ett förenklat underlag ska tas fram om länsstyrelsen beslutar att en betydande miljöpåverkan inte kan antas.

32 §⁴ Länsstyrelsen ska under avgränsningsområdet, i dialog med den som avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd, verka för att innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen får den omfattning och detaljeringsgrad som behövs för tillståndsprövningen.

Länsstyrelsen ska skriftligen redovisa sin bedömning av vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla för att kunna ligga till grund för den

¹ Prop. 2023/24:152, bet. 2024/25: MJU4, rskr. 2024/25:21.

² Senaste lydelse 2023:632.

³ Senaste lydelse 2017:955.

⁴ Senaste lydelse 2017:955.

fortsatta miljöbedömningen. Bedömningen ska lämnas till den som avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden. Bedömningen är inte bindande.

35 §⁵ Miljökonsekvensbeskrivningen ska innehålla

1. uppgifter om verksamhetens eller åtgärdens lokalisering, utformning, omfattning och andra egenskaper som kan ha betydelse för miljöbedömningen,

2. uppgifter om alternativa lösningar för verksamheten eller åtgärden,

3. uppgifter om rådande miljöförhållanden innan verksamheten påbörjas eller åtgärden vidtas och hur de förhållandena förväntas utveckla sig om verksamheten eller åtgärden inte påbörjas eller vidtas,

4. en identifiering, beskrivning och bedömning av de miljöeffekter som verksamheten eller åtgärden kan antas medföra i sig eller till följd av yttre händelser,

5. uppgifter om de åtgärder som planeras för att förebygga, hindra, motverka eller avhjälpa de negativa miljöeffekterna,

6. uppgifter om de åtgärder som planeras för att undvika att verksamheten eller åtgärden bidrar till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap. inte följs, om sådana uppgifter är relevanta med hänsyn till verksamhetens art och omfattning,

7. en icke-teknisk sammanfattning av 1–6, och

8. en redogörelse för de samråd som har skett, vad som kommit fram i samråden och länsstyrelsens bedömning enligt 32 § andra stycket.

Förenklat underlag när en specifik miljöbedömning inte ska göras

47 §⁶ Om länsstyrelsen enligt 26 § beslutar att en betydande miljöpåverkan inte kan antas, ska den som avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden i ett förenklat underlag lämna de upplysningar som behövs för en bedömning av de väsentliga miljöeffekter som verksamheten eller åtgärden kan förväntas ge. Underlaget ska innehålla den samrådsredogörelse som har tagits fram enligt 25 § 2.

För verksamheter eller åtgärder som kan antas påverka miljön i ett naturområde som har förtecknats enligt 7 kap. 27 § första stycket 1 eller 2 ska beskrivningen innehålla de uppgifter som behövs för prövningen enligt 7 kap. 28 b och 29 §§.

9 kap.

6 a §⁷ Även om tillståndsplikt inte följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av 6 §, får tillsynsmyndigheten besluta att förelägga en verksamhetsutövare att ansöka om tillstånd, om verksamheten eller åtgärden kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

16 kap.

2 a §⁸ Vid ändring av en miljöfarlig verksamhet ska tillståndet begränsas till att enbart avse ändringen (ändringstillstånd). Ett ändringstillstånd får dock inte meddelas om

1. ansökan avser tillstånd för hela verksamheten, eller

⁵ Senaste lydelse 2017:955.

⁶ Senaste lydelse 2017:955.

⁷ Senaste lydelse 2012:907.

⁸ Senaste lydelse 2018:1407.

2. det är olämpligt att tillståndet begränsas till att enbart avse ändringen av verksamheten.

19 kap.

5 §⁹ I ett ärende som prövas av länsstyrelsen eller en kommunal nämnd ska länsstyrelsen eller nämnden tillämpa bestämmelserna

1. i 22 kap. 1 och 1 d–1 g §§ om ansökans form och innehåll,
2. i 22 kap. 2 § om en ansökans ingivande och brister i den,
3. i 22 kap. 2 a § om prövningar som avses i 24 kap. 3, 5, 8, 9 och 13 §§,
4. i 22 kap. 3 och 3 a §§ om kungörelses innehåll,
5. i 22 kap. 6 § om talerätt,
6. i 22 kap. 9 § om rätt att företräda fastighet,
7. i 22 kap. 12 och 13 §§ om sakkunniga och om att inhämta yttrande,
8. i 3 kap. 4 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar om undersökning på platsen,
9. i 22 kap. 25 § första stycket 1–3 och 5–11, andra stycket sista meningen och tredje stycket samt 25 a–25 c och 25 f–25 h §§ om en tillståndsdoms innehåll,
10. i 22 kap. 26 § om särskild dom,
11. i 22 kap. 27 § första stycket, andra stycket andra meningen samt tredje stycket första meningen om uppskjutna frågor och provisoriska föreskrifter,
12. i 22 kap. 28 § första stycket första meningen om verkställighetsförordnande, och
13. i 23 kap. 3 § när det gäller särskilt överklagande i frågor om sakkunniga som avses i 22 kap. 12 §.

Särskilt om länsstyrelsens miljöprövningsdelegation

5 a § I ett ärende som prövas av länsstyrelsens miljöprövningsdelegation ska miljöprövningsdelegationen utöver det som anges i 5 § tillämpa bestämmelserna i

1. 22 kap. 10 § om synpunkter på ansökan,
2. 22 kap. 10 a § om komplettering av ansökan och sammanställning av svar på synpunkter,
3. 22 kap. 11 § och 11 a § första och andra styckena om förberedelse, och
4. 22 kap. 11 b § om tidsplaner.

21 kap.

1 a §¹⁰ Ansökningsmål är mål

1. om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som avses i 9 kap. 6 § som inte ska prövas av en länsstyrelse eller en kommun enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 8 §,
2. om tillstånd till vattenverksamhet enligt 11 kap. 9 § som inte ska prövas av en länsstyrelse,
3. om godkännande enligt 11 kap. 16 § av ett utfört ändrings- eller lagningsarbete eller av åtgärder som strider mot meddelade bestämmelser om innehållande och tappning av vatten, om arbetet eller åtgärderna inte avser en markavvattning som ska prövas av en länsstyrelse,
4. om tillstånd enligt 11 kap. till utrivning av en vattenanläggning eller tillståndsprövning enligt 11 kap. 22 §,

⁹ Senaste lydelse 2022:1100.

¹⁰ Senaste lydelse 2018:1407.

5. om förlängning enligt 24 kap. 2 § andra stycket av genomförandetiden eller den tid inom vilken verksamheten ska ha satts igång,

6. om återkallelse eller förbud mot fortsatt verksamhet enligt 24 kap. 3 §,

7. om omprövning enligt 24 kap. 5–14 §§ som inte ska prövas av en länsstyrelse eller en kommun enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 8 §,

8. om giltighetsförlängning enligt 24 kap. 14 a §,

9. enligt 7 kap. 1 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet, eller

10. om omprövning enligt 7 kap. 13–15 §§ lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

Mark- och miljödomstol får besluta att ett ansökningsmål som gäller utslutande en viss eller vissa sakägare ska behandlas enligt det som gäller för stämningssmål enligt 7 kap. lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet, om sökanden medger det och målet kan avgöras med bindande verkan endast mot dessa sakägare.

22 kap.

1 §¹¹ En ansökan i ett ansökningsmål ska vara skriftlig. Den ska innehålla

1. ritningar och tekniska beskrivningar med uppgifter om förhållandena på platsen, om produktionsmängd eller liknande, om användningen av råvaror, andra insatsvaror och ämnen och om energianvändning,

2. uppgifter om utsläppskällor, om arten och mängden av alla förutsebara utsläpp och om förslag till de åtgärder som kan behövas dels för att förebygga uppkomsten av avfall, dels för att förbereda för återanvändning, materialåtervinning och annan återvinning av det avfall som anläggningen ger upphov till,

3. en miljökonsekvensbeskrivning eller ett förenklat underlag när det krävs enligt 6 kap.,

4. förslag till skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått samt de övriga uppgifter som behövs för att bedöma hur de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. följs,

5. förslag till övervakning och kontroll av verksamheten,

6. det handlingsprogram och den säkerhetsrapport som krävs enligt lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, om den verksamhet eller åtgärd som målet avser omfattas av den lagen,

7. en statusrapport när det krävs enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 10 kap. 21 § första stycket 5,

8. en avfallshanteringsplan för utvinningsavfall när en sådan krävs enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 15 kap. 40 §, och

9. en icke-teknisk sammanfattning av de uppgifter som anges i 1–8.

1 d §¹² En ansökan om omprövning eller om tillstånd att ändra en verksamhet ska innehålla en redogörelse för alla tillståndsbestämmelser och villkor som gäller för verksamheten enligt tidigare tillstånd.

Om ansökan avser ett ändringstillstånd enligt 16 kap. 2 a §, ska ansökan också innehålla

1. de uppgifter som behövs för att bedöma att det inte är olämpligt att tillståndet begränsas till att enbart avse ändringen av verksamheten, och

¹¹ Senaste lydelse 2022:1100.

¹² Senaste lydelse 2023:632.

2. en avfallshanteringsplan för utvinningsavfall när en sådan krävs enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 15 kap. 40 §.

Om ansökan avser en omprövning enligt 24 kap. 13 a § ska den också innehålla en redogörelse för de arbeten som återstår för den tillståndsgivna vattenverksamheten.

1 g § En ansökan om giltighetsförlängning av ett tillstånd enligt 24 kap. 14 a § ska innehålla den utredning om verksamheten och övriga förhållanden som behövs för prövningen.

En ansökan om giltighetsförlängning av ett tillstånd som avses i 7 kap. 28 a § miljöbalken ska även innehålla en utredning som visar hur verksamheten ensam eller tillsammans med andra verksamheter eller åtgärder kan komma att påverka miljön i naturområdet.

2 §¹³ Ansökningshandlingarna ska lämnas in i det antal exemplar som mark- och miljödomstolen anser behövs och i det format som domstolen anger.

Domstolen ska förelägga sökanden att inom viss tid avhjälpa en brist i ansökan som består i att ansökningshandlingarna

1. inte har lämnats in i rätt antal exemplar eller format, eller
2. är ofullständiga på annat sätt.

Om sökanden inte följer föreläggandet, får domstolen besluta att bristen ska avhjälpas på sökandens bekostnad eller, om bristen är så väsentlig att ansökan inte kan ligga till grund för prövning av målet, avvisa ansökan.

3 §¹⁴ Om en ansökan tas upp till prövning, ska mark- och miljödomstolen utfärda en kungörelse. Kungörelsen ska innehålla

1. en kortfattad redogörelse för ansökan och i mål om vattenverksamhet uppgift om de fastigheter som kan beröras,

2. en upplysning om innehållet i 7 §, om den inte kan lämnas på annat lämpligt sätt, samt en upplysning om innehållet i 10 och 19 §§,

3. sista tidpunkt för synpunkter enligt 10 §,

4. ett tillkännagivande om att kallelser och andra meddelanden i målet till parterna kommer att införas i alla, eller vissa namngivna ortstidningar och att de, om de inte särskilt skickas till en part, hålls tillgängliga i akten, och

5. uppgift om en webbplats eller en lokal där akten hålls tillgänglig.

Om målet kan komma att avgöras på handlingarna, ska det anges i kungörelsen.

3 b § Kungörelsen ska snarast införas i ortstidning.

I mål om vattenverksamhet ska en utskrift av kungörelsen sändas till varje sakägare som har angetts i ansökan eller som på annat sätt är känd för domstolen.

Om ansökan berör fast egendom som är samfällad för flera fastigheter, behöver någon utskrift av kungörelsen inte sändas till de särskilda delägarna i samfälligheten. Finns en känd styrelse för samfälligheten, ska en utskrift av kungörelsen sändas till styrelsen.

4 §¹⁵ Mark- och miljödomstolen ska skicka ansökningshandlingarna och kungörelsen till Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Myndig-

¹³ Senaste lydelse 2010:923.

¹⁴ Senaste lydelse 2010:923.

¹⁵ Senaste lydelse 2012:430.

heten för samhällsskydd och beredskap, länsstyrelsen och den eller de berörda kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälso-skyddsområdet. Handlingarna behöver dock inte skickas över, om det kan antas att det allmänna fiskeintresset eller något annat allmänt intresse inte berörs av verksamheten.

Kungörelsen ska även skickas till berörda kommuner och andra myndigheter vars verksamhet kan beröras av ansökan.

Om målet avser geologisk lagring av koldioxid, ska domstolen alltid skicka ansökningshandlingarna till Sveriges geologiska undersökning och Europeiska kommissionen och underrätta dem om var handlingarna i målet finns tillgängliga. Detta ska göras inom en månad från det att ansökan kom in till domstolen.

6 §¹⁶ Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och länsstyrelsen ska, när det behövs, föra talan i målet för att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen.

En kommun får föra talan för att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen inom kommunen.

10 §¹⁷ Synpunkter på en ansökan ska lämnas skriftligen till mark- och miljödomstolen i det format, i det antal exemplar och inom den tid som domstolen har angett. Om domstolen begär det ska den som har lämnat synpunkter lämna en skriftlig sammanställning av dem.

Ett exemplar av synpunkterna och av sammanställningen, om en sådan har begärts, ska sändas till den sökande.

10 a § Om mark- och miljödomstolen begär det ska sökanden lämna in

1. en komplettering i form av en uppdaterad ansökan, eller
2. en skriftlig sammanställning av de svar som sökanden har lämnat med anledning av synpunkter på ansökan.

11 §¹⁸ Den fortsatta förberedelsen av målet kan vara skriftlig eller muntlig.

Mark- och miljödomstolen ska under förberedelsen se till att utredningen i målet får den inriktning och omfattning som krävs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning samt väsentliga miljöeffekter. Domstolen ska driva förberedelsen med inriktning på ett effektivt avgörande av målet.

11 a § Mark- och miljödomstolen bestämmer vad en muntlig förberedelse ska avse och vilka som ska kallas till förberedelsen. Kallelsen ska delges eller kungöras i ortstidning.

De som närvarar vid förberedelsen får åberopa handlingar som de har lämnat in. En redogörelse bör lämnas för handlingarnas innehåll.

Vid den muntliga förberedelsen får tredskodom inte meddelas.

11 b § Domstolen ska senast i anslutning till kungörelsen enligt 3 § upp-rätta en tidsplan för målets handläggning, om det inte på grund av målets beskaffenhet eller av något annat särskilt skäl är obehövligt.

¹⁶ Senaste lydelse 2011:608.

¹⁷ Senaste lydelse 2010:923.

¹⁸ Senaste lydelse 2010:923.

Om en part eller remissinstans bedömer att tidsplanen inte kan hållas, ska detta genast anmälas till domstolen. Om domstolen bedömer att tidsplanen inte kan hållas, ska parter och remissinstanser underrättas om detta.

16 §¹⁹ Domstolen ska avgöra mål efter huvudförhandling, om det inte med hänsyn till utredningen i målet är tillräckligt med skriftlig handläggning.

Om parterna begär det ska huvudförhandling hållas. Huvudförhandling behöver dock inte hållas i frågor som avses i 26 § andra stycket och inte heller i fall som avses i 42 kap. 18 § första stycket 1, 3 och 4 rättegångsbalken eller om det annars är uppenbart obehövt.

16 a § Domstolen ska lämna besked om tid och plats för huvudförhandling till parterna i god tid och på det sätt som har bestämts för kallelser till dem. Om det finns anledning, ska det i kallelsen lämnas uppgift om de frågor som avses behandlas vid huvudförhandlingen.

Om någon part bör infinna sig personligen vid huvudförhandlingen, ska mark- och miljödomstolen förelägga vite. Föreläggandet ska delges.

Huvudförhandling får hållas, även om en part uteblir från den. Tredskodom får dock inte meddelas.

17 §²⁰ Om mark- och miljödomstolen finner att ett mål kan utredas utan förberedelse, får domstolen i kungörelse omedelbart kalla till huvudförhandling i målet. Då gäller 3–9 och 12–16 a §§. Huvudförhandlingen får hållas tidigast tre veckor efter det att kungörandet skedde.

21 §²¹ Mark- och miljödomstolens dom ska grundas på vad som har förekommit vid syn och annan förhandling inför domstolen och på vad handlingarna innehåller.

Domen ska meddelas så snart som möjligt med hänsyn till målets art och omständigheterna i övrigt. Om det inte finns synnerliga skäl ska, om huvudförhandling hållits, domen meddelas inom två månader efter det att förhandlingen avslutades.

Skyldigheten enligt 17 kap. 9 § sjunde stycket rättegångsbalken att underrätta parterna om innehållet i domen ska anses fullgjord genom att domen hålls tillgänglig på den webbplats eller i den lokal som anges i kungörelsen.

25 g §²² En dom som omfattar tillstånd till en sådan anläggning som avses i 1 e § ska dessutom innehålla en redovisning av slutsatserna i den kostnadsnyttoanalys vars slutsatser ska redovisas i ansökan om tillstånd till anläggningen.

23 kap.

5 §²³ Om sökanden har överklagat mark- och miljödomstolens dom eller beslut i ett ansökningsmål där kungörelse enligt 22 kap. 3 § har utfärdats, får Mark- och miljööverdomstolen i stället för att förordna om delgivning med motparterna besluta att överklagandet ska göras tillgängligt på den webbplats eller i den lokal som anges i mark- och miljödomstolens kungörelse samt utfärda en kungörelse om överklagandet.

¹⁹ Senaste lydelse 2010:923.

²⁰ Senaste lydelse 2010:923.

²¹ Senaste lydelse 2010:923.

²² Senaste lydelse 2014:269.

²³ Senaste lydelse 2010:923.

I kungörelsen ska det uppges

1. att handlingarna i målet hålls tillgängliga på den webbplats eller i den lokal som anges i mark- och miljödomstolens kungörelse,
2. att kallelser och andra meddelanden i målet till parterna, om de inte särskilt tillställs någon part, kommer att införas i viss eller vissa ortstidningar samt hållas tillgängliga på den webbplats eller i den lokal som anges i mark- och miljödomstolens kungörelse,
3. att en svarsskrivelse ska ha kommit in till Mark- och miljööverdomstolen inom den tid, minst tre veckor efter kungörandet, som Mark- och miljööverdomstolen bestämt.

Kungörelsen ska införas i den eller de ortstidningar som mark- och miljödomstolen har bestämt för meddelanden i målet.

När föreskrifterna i denna paragraf har iakttagits, ska delgivning anses ha skett.

24 kap.

11 §²⁴ En ansökan om prövning som avses i 3, 4, 5, 6, 7, 8 eller 9 § får göras hos mark- och miljödomstol av Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och länsstyrelsen. Om frågan ska prövas av någon annan myndighet än en domstol eller av en kommun, får den tas upp utan någon särskild framställning. Frågor om omprövning enligt 8 § får tas upp utan särskild ansökan.

En ansökan om sådan prövning som avses i första stycket får även göras av en kommun i den utsträckning kommunen har övertagit tillsynen med stöd av 26 kap. 3 § fjärde stycket. Om tillståndet har getts av länsstyrelsen, görs ansökan hos länsstyrelsen.

I fråga om verksamheter som får bedrivas med stöd av 11 kap. 27 § andra stycket, får en ansökan om prövning som avses i 3 eller 5 § grundas på en omständighet som anges i de paragraferna endast om

1. omständigheten är så allvarlig att den inte tål att vänta på att prövningen för moderna miljövillkor blir klar, och
2. den olägenhet som omständigheten innebär inte kan avhjälpas genom ett föreläggande om försiktighetsmått eller förbud i väntan på att prövningen blir klar.

12 §²⁵ En ansökan om prövning som avses i 10 § får göras av

1. tillståndshavaren, eller
2. Havs- och vattenmyndigheten eller länsstyrelsen, om tillståndshavaren inte har gjort det som krävs enligt 11 kap. 27 § och inte har följt ett föreläggande att ansöka om en sådan prövning.

14 a § Efter ansökan av tillståndshavaren får tillståndsmyndigheten, om det är lämpligt med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön, förlänga giltigheten för ett vid tidpunkten för ansökan gällande tillstånd som avses i 9 eller 11 kap. eller 7 kap. 28 a § (giltighetsförlängning).

Tillståndsmyndigheten får vid en giltighetsförlängning endast

1. förlänga tillståndet i högst tre år, och
2. besluta om de ändringar som krävs för att tillståndets befintliga villkor ska kunna gälla under förlängningen.

En giltighetsförlängning får inte avse en verksamhet vars tillstånd tidigare har förlängts. Ett tillstånd som avses i 7 kap. 28 a § får endast förlängas

²⁴ Senaste lydelse 2018:1407.

²⁵ Senaste lydelse 2018:1407.

samtidigt som giltigheten för ett tidsbegränsat tillstånd enligt 9 eller 11 kap. för samma verksamhet förlängs och om de förutsättningar som anges i 7 kap. 28 b § är uppfyllda.

18 §²⁶ Om en vattenverksamhet eller en vattenanläggning, som har utförts i enlighet med ett tillstånd enligt denna balk, medför skador som inte förutsågs av mark- och miljödomstolen när tillståndet meddelades, får den skadelidande framställa anspråk på ersättning enligt 31 kap.

Om det är fråga om betydande skador för någon enskild eller för något allmänt intresse, får det begäras sådana ändringar på verksamhetsutövarens bekostnad av vattenverksamheten eller vattenanläggningen som, utan att medföra skador för tredje man eller väsentliga olägenheter för tillståndshavaren, är ägnade att förebygga eller minska framtida skador. I fråga om allmänna intressen förs talan av Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, länsstyrelse eller kommun.

Anspråk på grund av oförutsedda skador ska för att få tas upp till prövning framställas till mark- och miljödomstolen inom fem år eller den längre tid, högst tjugo år, som kan ha bestämts i samband med tillståndet. Tiden räknas från utgången av den av domstolen bestämda tiden inom vilken arbetena ska vara utförda.

Vid skada som avses i 7 kap. 7 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet utgår tiden för framställan dock aldrig tidigare än två år från det att skadan uppkom.

Bestämmelserna i preskriptionslagen (1981:130) gäller inte anspråk enligt denna paragraf.

25 kap.

3 §²⁷ I mål som gäller återkallelse, förbud mot fortsatt verksamhet eller omprövning enligt någon av bestämmelserna i 24 kap. 3–9 §§ eller 7 kap. 15 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet ska Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, länsstyrelsen och tillståndshavaren svara för sina kostnader vid mark- och miljödomstolen.

I mål enligt 24 kap. 5 § som avser omprövning för att tillgodose allmänna intressen ska den myndighet som ansökte om omprövning dessutom svara för kostnader vid mark- och miljödomstolen som uppkommer för andra motparter än tillståndshavaren. Detta gäller dock inte omprövning enligt 24 kap. 5 § första stycket 11.

Trots andra stycket första meningen ska tillståndshavaren i stället för den myndighet som ansökte om omprövningen svara för de andra motparternas kostnader, om målet gäller

1. omprövning enligt 24 kap. 5 § första stycket 10 för att förbättra en anläggnings säkerhet, eller
2. omprövning enligt 24 kap. 5 § av en sådan särskild rättighet att förfoga över vatten som avses i 2 kap. 41 § vattenlagen (1918:523).

8 §²⁸ I fråga om domstolens kostnader för kungörelser, sakkunniga som har tillkallats av domstolen och lokaler för sammanträden ska

1. mark- och miljödomstolens kostnader i
 - a) ansökningsmål ersättas av sökanden, och

²⁶ Senaste lydelse 2021:876.

²⁷ Senaste lydelse 2018:1407.

²⁸ Senaste lydelse 2018:1407.

b) sådana stämningssmål som avses i 7 kap. 2 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet ersätts av käranden, och

2. högre rätts kostnader ersätts av den som fullföljt talan.

Trots första stycket ska tillståndshavaren ersätta kostnaderna i mål om sådan prövning som avses i 24 kap. 10 §.

På begäran av domstolen ska förskott på ersättningen betalas.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för mål och ärenden som har inletts hos en prövningsmyndighet före ikraftträdandet. Bestämmelserna i 6 kap. 35 § och 16 kap. 2 a § i den äldre lydelsen gäller fortfarande för mål eller ärenden där samråd inför ansökan har inletts före ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

NIKLAS WYKMAN

Anna Josefsson
(Klimat- och
näringslivsdepartementet)